

Ábrahám élete

Lekció: Róm. 4.13-25

Textus: Gen. 15

1999. febr. 21.

Gazdagrét

Válaszok Isten ígéreteré

Azt figyelhettük meg eddig Ábrahám életén keresztül, hogy Isten ígéretek adó Isten. Nem a készbe, a láthatóba, a megfoghatóba hívja el Ábrahámot Háránból. Nem mutat neki fényképeket arról a földről, amelyet majd örököl, nem bizonyítja tulajdoni lap másolattal, hogy az övé, és ezért valóban van hatalma felette rendelkezni, valamint nem ad Ábrahám kezébe ajándékozási szerződést, mielőtt Ábrahám elindulna maga mögött hagyva a biztost és kiszámíthatót. Isten ígéretek ad, és arra hívja, hogy az ígéretekre nézve, felőlük semmit sem kételkedve, azok beteljesedéséről meggyőződve cselekedjen. Még akkor is, ha az ígéretek beteljesedését élete folyamán csak részben látja majd meg. Nem azért, mert Isten nem tartja meg ígéreteit, hanem azért, mert az ő ígéretei, melyek életét formálják, túlmutatnak azon (Pl. áldás leszel minden nemzetségnek, nagy néppé leszel). A hit nem más, mint az ígéretek által meghatározott élet, úgy Ábrahám, mint Ábrahám gyermekei, azaz a mi esetünkben is.

Isten ígéreteire azonban többféle választ lehet adni, amelyek közül nem mindegyik a hit válasza. A mai történetben azt követjük nyomon, hogy Ábrahám milyen válaszokat adott Isten ígéreteré.

I. Isten ígérete - Ábrahám tiltakozása

"Ezek után az események után így szólt az Úr Abrámhoz látomásban: Ne félj Abrám! Én vagyok pajzsod, jutalmad igen bőséges." Istennek ez az ígérete az előző fejezet eseményeihez kötődik. Arról ovastunk, hogy Ábrahám milyen meglepetésszerű győzelmet arat a Kánaánban büntetőhadjáratot végző királyok csapata felett. Láttuk, hogy utána Istennek tulajdonította győzelmét, és a hadizsákmányból - Szodoma királyának ajánlata ellenére - semmit sem tartott meg. A 14. fejelet végén tehát nemcsak egy győztes, hanem egy áldást nyert, és Istennek engedelmes Ábrahámmal találjuk magunkat szemben.

Vajon akkor miért kezdi Isten mondanivalóját a "Ne félj!" felszólítással? Egyes magyarázók szerint Ábrahám jogosan félhetett a szövetséges királyok bosszújától. Mi van, ha ellene fordulnak? Katonailag egyérelműen nagyobb erőt képviselnek. Mi van, ha Isten még egyszer nem áll mellé? Talán az is közrejátszik aggodalmában, hogy újra végiggondolta, mi mindenről mondott le, amikor Szodoma királyának felajánlását nem fogadta el. Vajon megérte-e ez? Nem veszítette-e el jövőbeli anyagi biztonságát, a magasabb életszínvonal lehetőségét?

Ebben a helyzetben bátorítja Isten azzal, hogy ő lesz pajzsa, oltalma, és hogy bőségesen megjutalmazza Ábrahámot. Ábrahám azonban nem tudja Istennek ezt az ígértét elfogadni, és azonnal tiltakozni kezd. Kétszer is hangsúlyozza, hogy Isten nem adott neki gyermeket, és így mindenét a szolgája fogja majd örökölni. Az ígérethez panasszal válaszol, mert az elfogadhatatlan számára. Hol van az utód, akit Isten ígért? (12,2-7) Mi van azzal, hogy utódait hasonlónak teszi a föld porához? (13,16) Mit ér bármiféle jutalom, ha nincs gyermeke, aki örökölje? Ábrahám már nem hisz a változásban. Úgy látja, hogy a meddőségből, a gyermektelenségből nincs kiút. Hiába hagyta el Háránt, nincs örököse, nincs jövője. Tudja, hogy ez Sára és az ő életében már úgyis lehetetlen. A realitások ellentmondanak az ígéretnak. *Ezért az ígérethez adott válasza panasz és tiltakozás.*

Ahogy ma is sokak válasza ugyanez Isten ígéreteré. "Mit adhatok neked, hiszen... ezt és ezt sem adhatok meg..." Nem adhatok neked..." Sokan vannak ugyanebben a helyzetben. Isten ígérete helyett a láthatók, tapasztalhatók formálják életüket.

Isten gondviselése területén. Isten egyértelmű ígéreteket adott nekünk arra nézve, hogy tudja mire van szükségünk, és azokat a szükségeket be fogja tölteni. "Nézzétek az égi madarakat. ... Figyeljétek a mezei liliomokat ..." - mondja Jézus (Mt.6.26,28). De mennyien kérdőjelezik ezt meg! Nem hisznek Isten ígéréteinek és rettegésben élnek. Vannak, akik azt mondják (Istennek): Ha én odaadnám a tizedem az Úr ügyére, nem maradna a családomnak. A láthatóból indulnak ki, mert hónap végére tényleg nem marad felesleg. Ugyanakkor nem tapasztalják meg a hit csodáját: ha hónap elején szánom oda Istennek azt, amit ő kér, nem fog hiányozni az a hónap végén. De ugyanígy Isten gondoskodó és kormányzó hatalma és szeretete ellen tiltakozik mindaz, aki a munka, a tanulás, a felvételi, a társ, a gyerekevelés kérdéseiben hagyja figyelmen kívül Istennek azt az ígéréteit, hogy *"akinek nincs bölcsessége, kérjen bölcsességet Istentől, aki szemrehányás nélkül ad mindenkinek, és meg is kapja"* (Jak.1.5). Sokan életük nehéz területein semmiféle ígéretre nem támaszkodnak, semmiféle hitet nem gyakorolnak, hanem vagy kétségbeesve "megadják magukat", vagy egy nem Isten szerint való válaszban bíznak (tehát Istentől nem várnak az adott helyzetben valami újat). Gondold meg, hogy gyakorlod-e a hitet, elfogadod-e az ígéretet azzal, hogy imádkozol a fenti dolgokért? (Imadoboz miért üres gyakran? - mert nem hiszünk az ígéretekben!)

Az eljövendő világra nézve. Itt is érvényes az ígéretre adott tiltakozás. A feltámadás és az örök élet ígérete vajon kételkedő panaszt, tiltakozást vált ki belőlünk, vagy pedig reménységet és vigasztalást ad, mind a magunk, mind szereteteink elmenetelével kapcsolatban?

Az ígéretre Ábrahám panasszal, tiltakozással felel. Meglepő, hogy Isten válasza erre nem elutasítás, hanem ígéréteinek megismétlése, megerősítése: *"Nem ő lesz az örökösöd, hanem az lesz az örökösöd, aki tőled fog származni. Azután kivezette az Úr, és azt mondta: Tekints föl az égre, és számols meg a csillagokat, ha meg tudod számolni! Azt mondta neki: Ennyi utódod lesz!"* Isten tudta, hogy Ábrahámnak szüksége van támogatására.

II. Isten újabb ígérete - Ábrahám hite

Megdöbbenő, hogy Isten lényegében semmi újat nem mond, csak a régi ígéretet ismétli meg. Ábrahám azonban éppen ellentétes módon reagál. Míg előbb az ígéretre adott válasza tiltakozás volt, itt azt olvassuk, hogy Ábrahám hitt az Úrnak. Vajon mi a magyarázata ennek a változásnak?

Semmiképpen sem valami Istentől való érv, bizonyítási eljárás, vagy rábeszélés. Itt sem találunk semmi többet, mint Igét, azaz Isten szavát. A változásban nem foglalatik benne valamiféle biológiai lehetőség felismerése. Egyszerűen csak Isten kijelentése szólal meg. Annyi különbséget látunk, hogy Isten itt mutat egy jelet, a csillagos égboltot, ami azonban önmagában nyilvánvalóan nem bizonyító erejű Ábrahám számára.

Mi a magyarázata hát annak, hogy Ábrahám hittel válaszol az Úrnak? *Egyszer csak újra bízott abban, aki az ígéretet adta.* Gondoljunk bele, hogy egy ígéret bizonyosságát egyedül az ígéretet adó jelleme biztosíthatja. Egy becsületes, tisztességes ember ígéréte adunk, különösen, ha még sohasem csalódtunk benne. Ugyanakkor egy olyan ember ígérete nem ér sokat, aki már többször becsapott bennünket. Ábrahámnak a legsötétebb órában egyszer csak megadatott az, hogy egyedül Istenre bízta magát és a jövőjét. Isten valóban Isten a szemei előtt, nem pusztán hipotézis, bizonytalan lehetőség.

Ahogy Isten Istenként, azaz valóságként, mindenhatóként tűnik fel előtte újra (még ha nem is láthatóan, hanem az ígéret szavában) *abban a pillanatban a látható, megfogható valóság* (Ábrahám öreg, Sára meddő) *erejét veszi előtte.* (a Himalája láncai mellett eltörpül a Kékes, Isten hatalma mellett a problémák nagysága) Nem fosztja már meg attól a jövőtől, amit Isten ígérete készít számára. A hit azt jelenti, hogy bizonyosabb Isten ígéréteiben, mint saját helyzetének racionális megítélésében. Erősebb valóság a hűséges Isten szava, mint a korlátozó körülmények. Ez

a hit nem rábeszélés, bizonyítás eredménye, hanem Ábrahám válasza a megismételt ígéretre. Isten ajándéka, Isten csodája, amely megszületik szívében.

Az ígéretre adott hitbeli válasz még valamit rejt magában: *az Úr ezért "igaznak fogadta el őt"*. Az igazság az üdvösség garanciája, az ítélet napján való felmentés alapja. Ez a vers azt mondja, hogy ezt a hitet Isten beszámította Ábrahámnak igazsággul, azaz az Isten ígéretében való hite, Isten igazságának, megbízhatóságának az elismerése és az ebben való bizalom lett alapja annak, hogy Isten szemében igaz, és nem igaz cselekedetei. Pál apostol azt mondja, hogy ez nem pusztán Ábrahámért van megírva, *"hanem értünk is, akiknek majd beszámítja, ha hiszünk abban, aki feltámasztotta a halottak közül Jézust, a mi Urunkat; aki halálra adatott a mi bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért."* (Róm. 4.24-25) Ugyanakkor vigyázzunk arra, hogy ne mondjuk: én Jézus Krisztust hittel elfogadtam, de az életem más valóságára/területeire nézve nem tudok hinni. Aki hisz abban, hogy Jézus halálra adatott bűnéért és feltámasztatott megigazulására, az Isten ígéreteire hittel válaszol, mert őt megbízhatónak, igaznak tartja, és Isten ezt beszámítja neki. Aki élete konkrét valóságában nem hisz, az Jézus Krisztusban sem hisz!

III: Isten ígérete - Ábrahám kérése

A következő versekben Isten az utódról tett ígétről áttér a földre: *"Én az Úr vagyok, aki kihoztalak Úr-Kaszdímából, és neked adom ezt a földet örökségül."*

Ábrahám egy kéréssel felel az újabb ígéretre: *"Ó, Uram, Uram! Miből tudom meg, hogy én öröklöm azt?"* Ez nem a hitetlenség hangja, hanem a megerősítés iránti kérelemé. Erre válaszul Isten szövetséget köt Ábrahámmal, ami Ábrahám életének egyik legdöntőbb eseménye.

Isten parancsára Ábrahám különféle állatokat vágott ketté, majd elhelyezte azokat egymással szemben. Naplementekor mély álmat bocsátott Ábrahámmal, amelyben felfedte előtte utódjai sorsát Egyiptomban, majd az onnan való szabadulásukat. Istennek ez az újabb ígérete csak megerősíthette Ábrahámot abban, amiről eddig volt szó. Számunkra azonban most a 17. v. a legfontosabb: *"Amikor lement a nap, és koromsötét lett, hirtelen füstölgő kemence és tüzes fáklya ment át ezek között a húsdarabok között."* A füst és a tűz Isten dicsőségének a kifejezése több helyen az Ószövetségben. A kép arra utal, hogy Isten átment az állatok között. Ez azért különösen fontos, mert amikor egy korabeli szövetséget két fél hasonló formában kötött meg, mint amiről itt olvasunk, mind a ketten átmentek a szétvágott állatok között. Ennek jelentése a következő volt: a felek egyetértettek abban, hogy ha bármelyikük is megtöri a szövetséget, járjanak úgy, amint a szétvágott állatok.

Ennek fényében látjuk annak a szövetségnek a mélységét, amit Isten kötött az ígéret megerősítését kérő Ábrahámmal. Egyoldalú a szövetség: csak ő ment át az állatok között. Ez az ingyen kegyelem, a feltétlen odaszánás szövetsége. Isten megerősíti, hogy a föld, amelyen Ábrahám jövevény, utódaié lesz.

Azoké, akiknek először megígéri Isten, majd be is teljesíti, hogy eljön emberi formában, hogy egy másik szövetséget szerezzen meg. Ebben a szövetségben nem levágott állatok között megy keresztül, így esküdve hűséget, hanem önmaga áldozza oda magát, ezzel teljesítve be Ábrahámnak tett ígéretét. Mert Jézus Krisztus Ábrahám magva, akiben áldást nyer a föld minden nemzetsége. Fogadd Istennek ezt az ígéretét teljes hittel, hiszen saját életével pecsételte meg! **ÁMEN!**